

SVERIGES GEOLOGISKA UNDERSÖKNING

Budgetunderlag för åren 2022–2024

Februari 2021

Diarie-nr: 21-474/2021

Omslagsbild: Ramsö, Koster nationalpark
Fotograf: Thomas Eliasson, SGU

Sveriges geologiska undersökning
Box 670, 751 28 Uppsala
tel: 018-17 90 00
e-post: sgu@sgu.se
www.sgu.se

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	5
Utgiftsområde 24 – Näringsliv	7
Anslag 1:8 Sveriges geologiska undersökning.....	7
Prioritet 1: Främjandeuppdraget – stärka Sveriges konkurrenskraft	8
Prioritet 2: Geologisk kartläggning för samhällsbyggnadsprocessen.....	11
Prioritet 3: Huvudmannaskap för bidragsfinansierade saneringsprojekt (BFO).....	15
Prioritet 4. En säker digitalisering.....	16
Anslag 1:9 Geovetenskaplig forskning	17
SGUs stöd till riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning.....	17
Anslag 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	18
Utgiftsområde 20 – Allmän miljö- och naturvård	18
Anslag 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	18
Sanering och återställning av förorenade områden där staten har ett ansvar.....	18
Anslag 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö.....	19
Vattenförvaltning	19
Avgiftsintäkter som disponeras	21
Avgiftsfinansierad verksamhet.....	21
Övriga avgiftsintäkter som disponeras	21
Övriga intäkter som disponeras	21
SGU som huvudman för efterbehandling av förorenade områden.....	21
SGUs samverkan med andra myndigheter och deltagande i FoU-projekt.....	21
Förorenade områden med statligt ansvar där ansvaret för avhjälpandet delas med andra parter	21
Avgiftsintäkter som redovisas mot inkomsttitel.....	22
Avgifter enligt minerallagen	22
Mineralersättning	22
Försäljning av oljelagringsanläggningar	22
Avgifter enligt 5 § kontinentalsockelförordningen	22
Utökad information	23
Översikt över verksamhetens finansiering.....	23
Räntekonto med kredit och annan kredit i Riksgäldskontoret.....	24
Anslagskredit på ramanslag	24

Anslag 24 1:8 Sveriges geologiska undersökning.....	24
Anslag 24 1:9 Geovetenskaplig forskning	24
Anslag 24 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar.....	24
Anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	24
Förslag till disponibelt anslagssparande.....	24
Anslag 24 1:8 Sveriges geologiska undersökning.....	24
Anslag 24 1:9 Geovetenskaplig forskning	24
Anslag 24 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar.....	24
Anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden	25
Bemyndiganden.....	25
Verksamhetsinvesteringar, låneram och räntor	26
Verksamhetsinvesteringar	26
Särskild information om verksamhetsinvesteringar	27
Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar	27
Lokalbehov	28

SAMMANFATTNING

Sveriges geologiska undersökning, SGU, överlämnar härmed budgetunderlag för åren 2022–2024. Budgetunderlaget innehåller förslag till finansiering av SGUs verksamhet, uppgifter om myndighetens investeringar, uppgifter om myndighetens avgiftsbelagda verksamhet samt förslag till bemyndiganden enligt 17 § första stycket anslagsförordningen (2011:233). Uppgifterna för åren 2022–2024 anges i 2021 års prislivå.

SGUs huvudsakliga förslag presenterade i prioriteringsordning:

- Prioritet 1: Främjandeuppdraget – stärka Sveriges konkurrenskraft, sidan 8
- Prioritet 2: Geologisk kartläggning för samhällsbyggnadsprocessen, sidan 11
- Prioritet 3: Huvudmannaskap för bidragsfinansierade objekt, sidan 15
- Prioritet 4: En säker digitalisering, sidan 16

Därutöver anholder SGU om att få disponera:

- en räntekontokredit om 20 miljoner kronor
- en anslagskredit motsvarande 10 procent av tilldelade medel på anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden, ap. 3
- ett anslagssparande på 3 procent på anslag 24 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar
- ett anslagssparande på 3 procent på anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden, ap. 3.

Vidare anholder SGU om en utökning av låneramen. En utökad låneram är en förutsättning för de investeringar som krävs för att SGU ska kunna stärka Sveriges konkurrenskraft som prospekteringsintressant land och möta både näringslivets och samhällets krav på geologisk information med tillräcklig kvalitet och täckning.

I tabellerna på nästa sida sammanfattas SGUs förslag till finansiering av verksamheten. Förslaget beskrivs också närmare under de följande avsnitten. SGU föreslår bland annat en utökning av förvaltningsanslaget (24 1:8). Bakgrunden till detta är en sammanvägning av två delar:

- det ökande behov av geologisk information inom olika delar av samhället, däribland mineralnäringen. Detta ställer stora krav både på den geologiska informationens kvalitet och omfattning
- en av SGUs största nyckelfrågor, att genomföra en digital transformation för att kunna samla in, förvalta, hantera och leverera tjänster och data på ett säkert och effektivt sätt som möter användarnas behov.

SGU bedömer att utan en utökning av förvaltningsanslaget måste myndigheten göra betydande nedprioriteringar i den kartläggande verksamheten under kommande år. Den planerade kartläggning som beskrivs i ”Plan för geologisk kartläggning 2021-2027”¹ kommer med andra ord att behöva revideras kraftigt. Det innebär att SGU inte kan möta samhällets och olika näringars behov av relevant geologisk information. En konsekvens av detta blir bland annat att de samhällsvinster som beskrivs i planen för kartläggning uteblir.

¹ Rapportering av regeringsuppdrag: Plan för geologisk kartläggning 2021-2027, Sveriges geologiska undersökning, december 2020 (uppdrag formulerat i SGUs regleringsbrev för 2020, N2019/03211/BI, N2019/03186/SSS och N2019/01011/BI).

Belopp i tkr.	2021 Prognos	2022 Beräknad	2023 Beräknad	2024 Beräknad
Utgiftsområde 24 – Näringsliv				
1:8 Sveriges geologiska undersökning, ap. 1	252 059	378 979	349 958	349 958
1:9 Geovetenskaplig forskning, ap. 1	5 923	5 923	5 923	5 923
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, ap. 1	14 000	14 000	14 000	14 000

Belopp i tkr.	2021 Prognos	2022 Beräknad	2023 Beräknad	2024 Beräknad
Utgiftsområde 20 – Allmän miljö- och naturvård				
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden, ap. 3	70 000	70 000	70 000	70 000
1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö, ap. 2	9 000	15 000	15 000	15 000

UTGIFTSOMRÅDE 24 – NÄRINGSLIV

Anslag 1:8 Sveriges geologiska undersökning

ap. 1 Geologisk undersökningsverksamhet m.m.

Anslagsposten får användas för SGUs förvaltningsutgifter.

Belopp i tkr.	2022	2023	2024
1:8 Sveriges geologiska undersökning	241 979	212 958	212 958
Förslag till utökning			
Prioritet 1: Främjandeuppdraget – stärka Sveriges konkurrenskraft	47 000	47 000	47 000
Prioritet 2: Geologisk kartläggning för samhällsbyggandeprocessen	72 500	72 500	72 500
Prioritet 3: Huvudmannaskap för bidragsfinansierade objekt	5 000	5 000	5 000
Prioritet 4. En säker digitalisering	12 500	12 500	12 500
Summa	378 979	349 958	349 958

”SGU ska tillhandahålla geologisk information för samhällets behov på kort och lång sikt. Myndigheten ska i detta syfte bedriva en behovsstyrd insamling, och förvalta och utveckla insamlad informationen i syfte att göra den tillgänglig och lätt att använda. Myndigheten ska också verka för att skapa goda förutsättningar för ett hållbart nyttjande av landets mineralresurser och för att främja tillväxt och företagande inom denna sektor. I uppgiften ingår bland annat att marknadsföra Sverige som prospekteringsland.” (Förordning 2008:1233, instruktion för Sveriges geologiska undersökning).

En nyckelfråga för SGU är att nå ut med den geologiska informationen, dvs. information om markens och havsbottnens beskaffenhet, samt att med moderna metoder producera tillräcklig mängd med ny information. Genom att öka användningen av geologisk information hos näringsliv, myndigheter och organisationer växlar samhällsnyttan upp. Informationen är ett nödvändigt underlag i det hållbara samhällsbyggandet, den bidrar till företagande i hela Sverige och gör Sverige till ett prospekteringsintressant land. Sammantaget stärker detta Sveriges konkurrenskraft i världen.

En avgörande komponent är SGUs förmåga att kunna hantera och leverera tjänster och data på ett modernt sätt. Myndigheten behöver ligga framkant vad det gäller att kunna ge en högkvalitativ och digital service till omvärlden. Dels behöver SGU kunna matcha gruvnäringen – som i många avseende är en hightech-bransch nationellt såväl som internationellt – och dess behov, dels är digital kompetens och digitala tjänster en framgångsfaktor för Sverige som har svårt att konkurrera med till exempel låga kostnader för arbete. Myndigheterna och deras förmåga att ge god service till näringsliv med flera är en del av detta. Vidare är tillgången till modern geologisk information en förutsättning för en effektivare markanvändning, miljönytta och klimatanpassning.

För att kunna öka användningen av geologisk information behöver SGUs digitala infrastruktur växlas upp och transformeras. Det är ett nödvändigt arbete som handlar om allt från insamling, bearbetning och analys (till exempel modellering) till förvaltning och tillhandahållande, och som kräver stora resurser (se även Plan för geologisk kartläggning 2021-2027). Förändringsarbetet behöver göras nu, eftersom det under flera år har stått tillbaka för annan verksamhet som SGU är ålagd att göra. Konsekvenserna om denna transformation inte görs, är att relevanta geologiska underlag med tillräcklig kvalitet och täckning kommer att saknas. Det i sin tur påverkar Sveriges position som intressant gruvland, samhällsbyggnadsprocessen och de näringar som arbetar med frågor som berör markanvändning, byggande, energi, dricksvattenförsörjning med mera. En annan effekt är att SGU kommer ha svårt att behålla och rekrytera nödvändig kompetens.

Det ökande behovet av geologisk information inom olika områden i samhället öppnar ett fönster; kan myndigheten möta det uttalade behovet av den efterfrågade informationen på ett bra, modernt och säkert sätt, skapas förutsättningar för en ökad och effektiv användning som bidrar till samhällsnyttor på lång sikt och stärker svenskt näringsliv och Sveriges konkurrenskraft gentemot övriga världen.

Med resurser för utökad kartläggning har SGU även möjlighet att anställa extrapersonal för fältarbete med mera. Detta är ett mycket viktigt bidrag till att säkra den framtida försörjningen av tillämplad geovetenskaplig kompetens i Sverige. Idag har både myndigheten och företag inom branschen problem med att rekrytera sådan kompetens inom Sverige. Universiteten har sedan flera år dragit ned på fältkurser och det finns i Sverige få, för att inte säga obefintliga möjligheter, för nyutbildade geologer att skaffa sig nödvändig fältvana och kompetens.

Mot denna samlade bakgrund föreslår därför SGU utökning av budget inom anslag 24 1:8 för:

- det så kallade främjandeuppdraget, där målet är att stärka Sveriges konkurrenskraft som mineralland och trygga försörjningen av metall och mineral
- den geologiska kartläggningen för samhällsbyggnadsprocessen, dvs. kartläggning av berg, jord, grundvatten och havsbotten, där målet är att stärka Sveriges näringsliv och bidra till byggandet av det hållbara samhället.

Ett stärkt främjandeuppdrag och en stärkt kartläggning förutsätter en utökad låneram, se vidare ”Verksamhetsinvesteringar, låneram och räntor”, sidan 26.

Prioritet 1: Främjandeuppdraget – stärka Sveriges konkurrenskraft

Belopp i tkr.	2022	2023	2024
Förslag till utökning, främjandeuppdraget – att stärka Sveriges konkurrenskraft			
Systematisk kartläggning av malmpotentiella områden	35 000	35 000	35 000
Mineralinformationskontoret	12 000	12 000	12 000
Summa	47 000	47 000	47 000

Enligt SGUs instruktion ska myndigheten marknadsföra Sverige som prospekteringsland och tillhandahålla vägledning och prospekteringsinformation till företag som planerar att prospektera i Sverige (Förordning 2008:1233).

Den globala efterfrågan på metaller och mineral är rekordhög och kommer att öka ytterligare, inte minst vad gäller så kallade innovationskritiska metaller och mineral som bland annat används i elbilar, vindkraftverk och solpaneler. Samtidigt är tillgången på basmetaller en fortsatt förutsättning för det samhälle vi har och vill utveckla. Drivande för utvecklingen är behovet av ny teknik och nya innovationer som kan bidra till klimatanpassningen och att FNs globala mål i Agenda 2030 uppnås. Metall och mineral behövs också för den gröna omstarten av Sverige.

Sverige är ett av Europas ledande malmproducerande länder, störst i järnmalmproduktion och ledande inom basmetallerna koppar, zink och bly samt ädelmetallerna guld och silver. Svensk gruvnäring omsatte 46 miljarder kronor exklusive metallverken 2019 och bidrar till sysselsättning i framför allt Norrbottens och Västerbottens inland samt i Bergslagen. Det finns mycket goda förutsättningar för att hitta nya metaller och mineral, däribland innovationskritiska, tack vare den geologi vi har. Sverige har också en lång tradition av att framgångsrikt skapa värdekedjor, från ”berg” till färdigförädlad produkt. Startpunkten för en sådan kedja är den geologiska informationen.

Sveriges internationella ranking som mineralland har dock sjunkit signifikant de senaste åren, både globalt och jämfört med vårt i mineralsammanhang närmast jämförbara grannland Finland som satsar betydligt mer på att stärka sin konkurrenskraft inom mineralsektorn. Detta framgår bland annat av den senaste rapporten från Frasier institute². Detta beror både på långdragna och oförutsägbara tillståndsprocesser och på brist på ny, riktad geologisk basinformation. Sveriges konkurrenskraft och förmåga att attrahera nödvändiga, internationella investering i prospektering och gruvnäring har med andra ord försämrats kraftigt.

Exempel på att ny, modern och tillgänglig geologisk information och data främjar prospektering visas bland annat i SGUs slutredovisning av Barentsprojektet³. Ny information från SGU resulterade i en kraftig ökning av undersökningstillstånd, trots då sjunkande priser på bland annat järnmalm och koppar.

Vi ser sjunkande aktiviteter i hela Sverige vad gäller prospektering och gruvnäring trots höga metallpriser. Det pågår ett arbete med tillståndsfrågor kring gruvetablering i Sverige. För att kunna vara beredda på och också stimulera ett ökat intresse för prospektering i Sverige när tillståndsfrågorna är lösta, behöver SGU redan nu ta fram ny, nödvändig geologisk information.

Kan utvecklingen vändas och Sveriges konkurrenskraft som gruvland ökas, uppnår vi flera effekter:

- en livskraftig gruvnäring bidrar till sysselsättning i delar av landet som annars riskerar att avfolkas
- en egen produktion av metall och mineral som stärker vår krisberedskap, både inom Sverige och inom EU, där Sverige är en av få viktiga producenter
- produktion av både basmetaller, såsom järn, koppar, zink och bly, och så kallade innovationskritiska metaller, som behövs för klimatomställningen, grön återhämtning (budgetpropositionen 2021) och annan innovation och utveckling.

För att möta branschens behov, bidra till en stark gruvnäring i Sverige och stärka Sveriges konkurrenskraft internationellt föreslår SGU en utökning av anslag 24 1:8 för systematisk kartläggning av malmpotentiella områden och för att stärka verksamheten vid SGUs kontor i Malå (Mineralinformationskontoret), se nedan.

² “SURVEY OF MINING COMPANIES 2020”, Fraser Institute Annual

³ ”Slutredovisning av Barentsprojektet – sammanfattning av resultat 2012-2015”, Sveriges geologiska undersökning

Systematisk kartläggning av malmpotentiella områden

Takten på den kartläggning som sker enligt Plan för kartläggning 2021-2027 är inte tillräcklig. För att få fram heltäckande geologisk information över Sveriges betydande malmpotentiella områden behöver takten fördubblas. Bra geologiska underlag bidrar till en effektiv prospektering och stärker kraftfullt Sveriges attraktivitet som gruvland. Det i sin tur bidrar till sysselsättning i regioner där annars sysselsättning kan vara låg och till försörjningen av metaller och mineral som behövs för industrin och för klimatomställningen.

Kartläggning av malmpotentiella områden omfattar flera avancerade undersökningsmetoder (fältarbete, geofysiska undersökningar både från luften och marken, geokemisk provtagning med mera). Många av dessa är tekniktunga och här finns en stor utvecklingspotential för myndigheten, där syftet är att effektivisera själva kartläggningen samt att ta fram underlag som ännu bättre svarar mot behoven i en global näring som i många avseenden är ”high-tech”. SGU riskerar idag att bli omsprungna av sina motsvarigheter i andra länder vad gäller teknikutveckling och tekniktillämpning. Effekten av detta är en sämre konkurrenskraft för Sverige som prospekteringsintressant land.

SGU avser att utveckla arbetet med modellering i 3D samt att investera i moderna analysmetoder – detta ger både högre effektivitet i själva kartläggningen och en bättre kvalitet på slutprodukten. Vidare planerar myndigheten satsa på innovativa metoder – machine learning som kombineras med expertkunskap – för att kunna hitta och bedöma oupptäckta metall- och mineralförekomster. Metoden bygger bland annat på innovationsarbete i de EU-projekt som SGU har medverkat i. Drönare och hela drönarsystem kommer att användas för att täcka in svårtillgängliga områden. Drönarinformationen är också ett led i 3D-modelleringen, vilket i sin tur ger den geologiska informationen en mycket större användbarhet för användarna (i första hand prospekteringsbolag).

Ett särskilt behov finns utpekat i ”SOU 2020:71 Betänkande av 2020 års Alunskifferutredning”⁴ Här lyfts behovet av en samlad databas om förekomster av alunskiffer och dess sammansättning samt om förekomster av innovationskritiska metaller och mineral i gruvavfall från alunskiffer. En sådan satsning faller även inom ramen för forskning och utveckling, se sidan 17.

Mot denna bakgrund föreslår SGU en ökning av anslaget på 35 miljoner kronor per år för en systematisk kartläggning av malmpotentiella områden i Sverige för 2022-2024.

Mineralinformationskontoret

Från att ha legat i topp i rankningen av attraktiva prospektering- och gruvländer, har Sverige under en tid rankats allt lägre. Detta beror delvis på att andra länder satsat stort på ökad service och kunskapsförsörjning av det slag som SGUs mineralinformationskontor i Malå erbjuder – de har hunnit ikapp och förbi. För att återta en ledande position krävs investeringar i form av ett förbättrat tillhandahållande av geologisk information, utvecklade digitala tjänster, utökad service och marknadsföring av Sverige som prospekteringsintressant land. Här har SGUs Malåkontor en nyckelroll.

Utveckling av mineralinformationskontoret är också en viktig förutsättning för att effektivisera prospektering och utvinning av metaller och mineral i Sverige. Genom att fler företag med geologisk och prospekteringsmässig kompetens etablerar sig i Malå, ökar kompetensbasen och möjligheterna till rekrytering och utveckling för såväl SGU som företagen. Detta stämmer väl överens med mål om regional tillväxt och ökad sysselsättning utanför storstäderna. Idag är dock

⁴ Betänkande av 2020 års Alunskifferutredning ”Utvinning ur alunskiffer, Kunskapssammanställning om miljö risker och förslag till skärpning av regelverket”, SOU 2020:71

företagens efterfrågan på digital och fysisk information betydligt mycket högre än vad som kan tillgodoses utan ökade insatser.

Ett stärkt kontor i Malå med fokus på prospekteringsinformation är också en förutsättning för service på distans – något som aktualiserats i samband med covid-19 och som kan bidra till minskat resande som i sin tur ger ett lägre klimatavtryck. Just den information som mineralinformationskontoret erbjuder, riktar sig till prospekteringsföretag världen över. Redan nu har stora steg tagits genom till exempel digitaliseringen av en del av de borrhärdar som arkiverats. Lika viktigt som digital information och digitala tjänster är att det finns kompetent personal på plats som kan ge den service och information bolagen efterfrågar.

I regeringsuppdraget ”Mineralinformationskontoret i Malå”⁵, som SGU redovisade 2017, beskrivs möjliga insatser som kan göras i Malå för att öka Sveriges attraktivitet för mineralnäringen. För att uppnå dessa effekter krävs en permanent utökning av anslaget. Detta inkluderar även tillgängliggörande av arkivmaterial och information som kommit in genom prospekteringsbolagens inrapporteringskyldighet till Bergsstaten.

SGU föreslår därför en ökning av anslaget på 12 miljoner kronor per år för att stärka verksamhetens vid SGUs mineralinformationskontor i Malå för 2022-2024.

Prioritet 2: Geologisk kartläggning för samhällsbyggnadsprocessen

Belopp i tkr.	2022	2023	2024
Förslag till utökning, geologisk kartläggning för samhällsbyggnadsprocessen			
Jord och berg	15 000	15 000	15 000
Maringeologi, inklusive myndighetssamverkan (varav övergång till HVO utgör 4 000 tkr)	41 500	41 500	41 500
Grundvatten	16 000	16 000	16 000
Summa	72 500	72 500	72 500

SGUs geologiska information är en av förutsättningarna för att bygga det hållbara, klimatanpassade och säkra samhället som kan hantera framtida risker och hot. Det gäller såväl tätorternas utveckling som den regionala och inkluderar också havet där havsbottens beskaffenhet är avgörande för olika projekt och aktiviteter.

Näringslivet är beroende av den geologiska informationen. Konsulter, entreprenadföretag, brunnsbörare med flera använder SGUs information som underlag för grundläggning, vägarbete, tunnelbyggande, miljöundersökningar, sanering, borrning av brunnar för vatten och energi samt inom turistnäring, där sevärd geologi kan bidra till att lyfta fram nya destinationer och platser i ett besöksområde samt stärka befintliga besöksmål. Den geologiska informationen är även en förutsättning för kommunernas och länsstyrelsernas arbete med fysisk planering, dricksvattenförsörjning, klimatanpassning, materialförsörjning, risk- och sårbarhetsanalyser och infrastruktur.

⁵ Rapportering av regeringsuppdrag: Mineralinformationskontoret i Malå – Förslag till expansion och utveckling, Sveriges geologiska undersökning, september 2017 (uppdrag formulerat i SGUs regleringsbrev för 2017 N2016/07991/SUN och N2016/07822/KLS)

Här ser SGU ett behov av att ta fram heltäckande och modern geologisk information för hela Sverige. Bland annat har länsstyrelserna i norra Sverige uppmärksammat detta behov i en skrivelse till Näringsdepartementet (2019-10-09, Ärendebeteckning 424-8301-2019).

Andra myndigheter, såsom Trafikverket, Statens geotekniska institut och Havs- och vattenmyndigheten använder den geologiska informationen i sina modeller och verktyg. Också här finns ett behov av mer heltäckande och modern geologisk information. SGU levererar dessutom löpande uppdaterad geologisk information till Försvarsmakten, information som behövs i händelse av att Sverige är i krig eller krigsfara.

Jord och berg – underlag för infrastruktur och klimatanpassning

Bostads- och infrastrukturbyggande har under de senaste åren ökat. Tittar vi framåt, ser man att den största befolkningsökningen kommer att ske i större städer, kortpendlingskommuner till större städer och storstäder samt i storstäder, enligt SCBs analys av befolkningsförändringar i olika typkommuner. Detta ställer ökade krav på geologisk information om jord, berg, bergkvalitet och grundvatten i dessa områden (se även stycket ”Vår viktigaste resurs – grundvatten, sidan 14).

Den jordartsgeologiska informationen utgör ett viktigt underlag för näringslivet, till exempel de företag som arbetar med grundläggning, byggande och andra verksamheter kopplade till infrastruktur, liksom för företag inom bland annat miljösektorn. Den är också helt nödvändig för kommuner och länsstyrelser. Enligt Plan- och bygglagen (PBL) är kommuner till exempel skyldiga att i sina översiktsplaner bedöma risken för skador på bebyggelse och byggnadsverk på grund av översvämning, ras, skred och erosion. En studie om behovet av geodata för klimatanpassning, genomförd av Lantmäteriet, visade att jordartsdatabaser av tillräcklig kvalitet för hela landet är nödvändiga för att kunna göra dessa bedömningar⁶.

För att effektivisera produktionen av geologisk information har SGU utvecklat en kostnads-effektiv metodik för att uppgradera och höja kvaliteten på äldre jordartskartor med hjälp av Lantmäteriets nationella höjdmödel. En samhällsekonomisk analys⁷ utförd under 2018 visar att uppgraderad jordartsinformation ger en återbetalning på upp till 260 kronor för varje investerad krona. Uppgradering är dock inte tillräckligt, det behövs också nykartering av områden för vilka det saknas jordartsinformation.

Ballast behövs för all form av byggnation och infrastruktur. Stora infrastrukturprojekt innebär ofta både stora behov av ballast och att det skapas stora mängder överskottsmassor som kan användas för ballast. Fel typ av ballast kan dock både ge förkortade tekniska livslängder och skapa miljö- och hälsorisker. Täkter för ballast på fel plats skapar miljö- och trafikrisker genom långa transportvägar. SGUs arbete med berg och bergkvalitet – både kartunderlag för materialförsörjning och vägledning för såväl bransch som tillståndsgivande myndigheter – ger stöd för att bedöma var täkter kan vara lämpliga att etablera. Genom ökad bergkvalitetskartering och genom att tillsammans med bransch, planerare och tillståndsgivare arbeta mer integrerat med materialflöden, transportvägar och återvinning av berg- och jordmaterial kan en effektivare materialförsörjning uppnås.

För att kunna öka takten i uppgradering och nykartering av jordartsinformation och för att kunna arbeta mer aktivt med kartläggning av och information om bergkvalitet föreslår SGU en ökning av anslag 24 1:8 på 15 miljoner kronor per år för 2022-2024.

⁶ ”Geodata för klimatanpassning”, Struktur Miljöbyrå Stockholm AB på uppdrag av Lantmäteriet, 104-2018/2786.

⁷ ”Samhällsekonomisk analys av geologisk information – fallstudier av jordarts- och bergkvalitetsinformation” (2019-01-31), WSP på uppdrag av SGU,.

Maringeologi – havet är en del av samhällsplaneringen och näringslivet

Havsbottnen används allt mer idag – för vindkraft, anläggning av kablar och ledningar, farleder, fiske med mera. Den svenska havsbotten är dock nästan en vit fläck på kartan. Idag är endast 30 procent av svenskt havsområde kartlagt och 2 procent med moderna högupplösande metoder. SGUs information om havsbotten är en förutsättning för att bland annat kunna genomföra EUs Havspaneringsdirektiv, förvalta marina naturvärden, planera för en livskraftig fiskerinäring, utvinna material från havsbotten samt bygga och anlägga i havet.

Den maringeologiska informationen utgör också underlag i tillstånd- och tillsynsärenden enligt kontinentalsockellagen. Kunskaper om havsbotten krävs bland annat för tillstånd, utformning, konstruktion och drift av havsbaserade installationer, såsom vindkraftverk som kan bidra till energiomställningen. SGUs information underlättar och möjliggör sådana investeringar för företag med flera samt bidrar samtidigt till Sveriges och EUs arbete med att öka andelen förnybar energi för att möta klimatmålen.

I princip all marin kartläggning som SGU gör samfinansieras med andra myndigheter, exempelvis Havs- och vattenmyndigheten, Sjöfartsverket och Försvarmakten, eller direktstyrs via regeringsuppdrag. Sådana samarbeten är positiva, för SGU såväl som staten i stort. Det behövs dock ett förtydligat uppdrag med finansiering direkt till SGU. På sått fås en mer strategisk planering och en mer resurseffektiv kartläggning, och man undviker att långsiktiga behov hanteras genom ettåriga planeringscykler (beroende på årliga budgetprocesser).

Den maringeologiska kartläggning som SGU gör idag, cirka 10-12 veckor om året, är långt ifrån tillräcklig för att möta samhällets behov. Med en förstärkning av såväl fartygsbesättning som personal med geologisk kompetens, skulle nyttjandet av SGUs utrustnings- och fartygsresurser kunna öka och takten på den maringeologiska kartläggningen fördubblas. Då skulle också insatser som säkrar tillgången på marin information i Sverige möjliggöras, som till exempel:

- En ökad systematisk kartläggning med högupplösta metoder. För att förvalta och planera verksamheter i havet behövs tillräcklig rumslig upplösning med hög exakthet och riktighet.
- En ökad systematisk sedimentprovtagning och insamling av geokemisk information för att utveckla databaser och kunskapsunderlag om metaller och organiska miljögifter i sediment.
- Utveckla insamling och analysmetoder för att avbilda havsbotten i syfte att ta fram nationella standarder och format samt digitala kartor över Sveriges havsbotten i flera upplösningar och som täcker geologi och habitat.

Bidrag till minskade utsläpp av klimatpåverkande gaser

Sjöfartsverket fick i april 2020 regeringens uppdrag att analysera och föreslå hur myndighetens båt- och fartygsflotta kan bli fossilfri⁸. Uppdragets bakgrund är de nationella klimatmålen på minst 70 procents minskning av koldioxidutsläppen från inrikes transporter 2030 (exklusive flyg) samt nettonoll-utsläpp 2045.

Mot denna bakgrund har SGU sett över möjligheterna för fartyget Ocean Survey att gå över till fossilfritt bränsle. SGUs bedömning är att biobränslet HVO (hydrerad vegetabilisk olja) i nuläget är det bästa alternativet. Detta innebär dock en kraftig höjning av kostnaderna för drivmedel.

Mot denna samlade bakgrund föreslår SGU en ökning av anslag 24 1:8 på 41,5 miljoner kronor per år för 2022-2024 för den maringeologiska kartläggningen (inklusive anslag för övergång till biobränsle, HVO, på 4 miljoner kronor).

⁸ ”Fossilfri flotta - Regeringsuppdrag att analysera och föreslå hur myndigheternas båt- och fartygsflotta skulle kunna bli fossilfri”, Sjöfartsverket, dnr 20-02039.

En kommande hemställan om ett kust- och strandzonsprogram i samverkan

Idag är endast 4 procent av Sveriges vattenområden, grundare än 10 meter, mätta med moderna metoder. SGU har tillsammans med Sjöfartsverket och Lantmäteriet sedan flera år utrett en kartering av kustzonen. Behovet av ett kust- och strandzonskarteringsprogram har fortsatt lyfts fram som en högt prioriterad aktivitet av Geodatarådets medlemmar och även i den nationella Geodatastrategin 2021-2025.

Tillsammans med Lantmäteriets höjdmödel på land utgör SGUs mätningar, analyser och provtagningar för klassificering av botten typ samt Sjöfartsverkets insamlade sjömättningsdata ett nödvändigt underlag för lösningar till flera av de samhällsutmaningar som identifierats inom Geodatastrategin. Högupplöst marin information är av avgörande betydelse vid utveckling av kust- och strandzonerna och vid analyser av miljö- och klimatförändringseffekter, till exempel stigande havsnivåer och erosion. Marin geodata i kustzonen är även ett viktigt underlag för en effektiv havsplanering för myndigheter och kustkommuner samt för att möjliggöra en helt digital samhällsbyggnadsprocess. Det är också ett avgörande kunskapsunderlag för att uppnå en bättre havsmiljö.

Avsaknaden av moderna och tillgängliga kunskapsunderlag i kustzonen förhindrar en effektiv och smart samhällsbyggnadsprocess i alla dess delar som berör våra inre vattenområden. Den samhällsekonomiska nyttan av ett ovan nämnt program skulle innebära många samhällsvinster för ett antal samhällssektorer. Att säkra en finansiering av sådan marin kartering i samverkan mellan flera myndigheter är av betydelse. Under hösten 2021 avser SGU att tillsammans med Sjöfartsverket inkomma med en hemställan om ett särskilt regeringsuppdrag för att kunna utreda frågan närmare. För detta uppdrag kommer ett äskande om anslag göras på cirka 3 miljoner kronor.

Grundvatten – vatten är vår viktigaste resurs

Grundvatteninformation är livsviktigt och inte ens i Sverige kan vi ta grundvattnet för givet. Vad gäller dricksvattenförsörjningen och dess sårbarhet kan en eller flera torra somrar återigen orsaka stora problem i Sverige. SGU ser här stora möjligheter att genom ökade insatser på informationsinsamling förbättra prognoserna för förändringar i grundvattennivåer och grundvattenkemi och hjälpa samhällsaktörer att identifiera nya grundvattentäkter. Exempel på sådana insatser är:

- ytterligare förtätning av grundvattennätet och utveckling av den modell som beräknar framtida grundvattennivåer
- kartläggning genom helikopterburen TEM
- ökad provtagning och utvärdering av grundvattenkemi.

Dessa insatser bidrar till bättre och säkrare vattenförsörjningsplaner och, framför allt, en bättre beredskap inför eventuella torrperioder. Mot bakgrund av det förändrade klimatet kan vi anta att sådana perioder kommer inom en överblickbar tid. Med hjälp av SGUs nya modell för beräkning av grundvattennivåer och uppdaterade klimatdata från SMHI skulle SGU kunna utveckla möjligheter att förutse återkomsttid och varaktighet för perioder med låga grundvattennivåer i olika delar av Sverige i ett förändrat klimat.

Kommuners och enskilda individers vattenförsörjning är beroende av SGUs grundvatteninformation. Informationen är dessutom avgörande för många delar av näringslivet.

SGU föreslår därför en ökning av anslag 24 1:8 på 16 miljoner kronor per år för kartläggning av Sveriges grundvatten för 2022-2024.

Naturnära jobb

SGU har tillsammans med Skogsstyrelsen byggt upp en mycket god kompetens inom området och har genom god samverkan med andra myndigheter, kommuner och övriga offentliga Sverige, utvecklat individen, utfört en stor mängd samhällsnytta och skapat en arbetskraftsresurs för bland annat de gröna näringarna. Exempel på konkreta åtgärder är kapning av borrhör och inventering av källor.

SGU efterlyser framför allt en långsiktighet i medelstildelningen för denna verksamhet. Det är förenat med kostnader för staten att bygga upp eller montera ner verksamhet mellan åren. Dessutom är det av sociala skäl otillfredsställande med ryckigheten i anställningar för såväl deltagare som arbetsledare.

Prioritet 3: Huvudmannaskap för bidragsfinansierade saneringsprojekt (BFO)

Belopp i tkr.	2022	2023	2024
Förslag till utökning, huvudmannaskap för bidragsfinansierade saneringsprojekt	5 000	5 000	5 000
Summa	5 000	5 000	5 000

SGU ska ”på begäran av en kommun kunna vara huvudman för saneringsprojekt där efterbehandling sker helt eller delvis med statsbidrag” (Förordning 2008:1233, instruktion för Sveriges geologiska undersökning, 9§ 2-3). Utredningar och åtgärder finansieras genom bidrag från Naturvårdsverket via den berörda länsstyrelsen i enlighet med förordning om avhjälpande av föroreningsskador och statsbidrag för sådant avhjälpande, den så kallade bidragsförordningen (2004:100).

Takten i efterbehandlingsarbetet i samhället har ökat de senaste åren. Kommuner och Länsstyrelsen har därmed ett ökande behov av att SGU går in som huvudman. SGU har dock begränsade resurser för att hantera dessa huvudmannaskap. Flera av de projekt som SGU redan är huvudman för har dessutom gått från utredning till åtgärdsfas. Det i sig kräver mer resurser för projektstyrningen, och storleken på dessa projekt är generellt större.

Volymen av de bidragssummor som SGU hanterar har ökat lavinartat. SGU hanterade år 2020 cirka 152 miljoner kronor i bidragsmedel för utredningar och åtgärder i BFO-projekt, vilket kan jämföras med 92 miljoner kronor år 2019, 73 miljoner kronor år 2018 och 56 miljoner kronor år 2017. På grund av detta har SGU under 2020 varit tvungen att prioritera ner flera BFO-projekt. För 2021 riskerade flera projekt att pausas av samma skäl.

Situationen för 2021 har lösts temporärt genom extra medel från Naturvårdsverket, men det behövs en mer långsiktig lösning. Trenden med ökad takt i efterbehandlingsåtgärder fortsätter och takten förväntas öka ännu framöver.

SGU bedömer att finansiering på totalt 10 miljoner kronor istället för dagens 5 miljoner skulle ge myndigheten möjlighet att bättre möta det behov som finns. Det är också en nivå som är möjlig för myndigheten att på kort tid skala upp till.

SGU föreslår därför att en ökning av anslag 24 1:8 på 5 miljoner kronor per år för arbetet med bidragsfinansierade saneringsprojekt för 2022-2024.

Prioritet 4. En säker digitalisering

Belopp i tkr.	2022	2023	2024
En säker digitalisering	12 500	12 500	12 500
Summa	12 500	12 500	12 500

SGU ser stora möjligheter med en ökad digitalisering av både kartläggning och tillhandahållande av geologisk information. Det innebär effektivare hantering och tillgängliggörande, som möjliggör ökad användning och nytta men också ökade risker. Hot från cyberkriminella är idag en realitet även mot myndigheter som inte är en direkt måltavla. Riskerna har bedömts öka i och med en bredare och mer komplex hotbild mot Sverige, där olika aktörer är ute efter både information och att störa system. Myndigheter är i detta sammanhang en tydlig måltavla och uppmanas att prioritera säkerhet högt.

Säkerhetspolisen har utfärdat tydliga föreskrifter om säkerhetsskydd och har gett ut ett antal vägledningar som ger stöd i säkerhetsskyddsarbetet (2019). Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har uppdaterat föreskrifterna om informationssäkerhet för statliga myndigheter. Tillsammans ställer de tydliga och höga krav på myndigheternas säkerhetsarbete.

Utredningen ”Säker och kostnadseffektiv it-drift för den offentliga förvaltningen” (Dir. 2019:64) ska slutredovisas under 2021. I ett delbetänkande⁹ till utredningen identifieras hinder för en säker IT-drift. De största hindren är avsaknad av relevant kompetens, svårigheter att tolka lagstiftning och bristande informationsklassificering – hinder som kräver kompetens och resurser för att komma vidare. Delbetänkandet lyfter också fram höga kostnader för en säker digitalisering som ännu ett hinder för myndigheterna.

SGUs geologiska information är viktig för många samhällsaktörer, men informationen är i vissa fall känslig och sekretessreglerad. Hantering av sådan information är mer resurskrävande. Det handlar om både fysiskt och tekniskt skydd och, framför allt, styrning genom krav och rutiner.

SGUs geologiska information har framför allt ett värde för samhällets funktionalitet men också för miljö, näringsliv och ekonomi. Inom flertalet verksamhetsområden finns en påverkan på människors liv och hälsa, och värdena överlappar varandra i stor utsträckning. Därför är också informationen användbar för antagonister. Det kan handla om att medvetet förvanska information eller hitta fysiska mål för attacker. Den stora mängden data innebär även en utmaning då den kan få ett extra högt skyddsvärde i aggregerad form. Detta ställer stora krav på myndighetens informationssäkerhetsarbete. Hanteringen av sekretessreglerad information innebär också höga kostnader för fysiskt skydd.

Vidareutvecklingen av digitalisering och en digital infrastruktur måste därför gå hand i hand med ett ökat säkerhetsarbete. Ett systematiskt säkerhetsarbete och säkerhetsskyddsåtgärder är ofta kostnadsdrivande. De ökade kostnaderna förutsätter också en utökning av SGUs låneram (se Verksamhetsinvesteringar, låneram och räntor, sidan 26).

SGU föreslår därför en ökning av anslaget på 12,5 miljoner kronor per år för arbetet med en säker digitalisering för 2022-2024.

⁹ ”Säker och kostnadseffektiv it-drift – rättsliga förutsättningar för utkontraktering”, delbetänkande av It-driftsutredningen, SOU 2021:1

Anslag 1:9 Geovetenskaplig forskning

ap. 1 Geovetenskaplig forskning

Anslagsposten får användas för att främja och stödja riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning.

Belopp i tkr.	2022	2023	2024
1:9 Geovetenskaplig forskning	5 923	5 923	5 923
Summa	5 923	5 923	5 923

SGUs stöd till riktad geovetenskaplig grundforskning och tillämpad forskning

En av SGUs uppgifter är att ge stöd till riktad grundforskning och tillämpad forskning – ett stöd som blivit allt viktigare i och med att konkurrensen med andra naturvetenskapliga ämnesområde hårdnar. Samhället står nu inför stora utmaningar. För att kunna möta dessa är förståelsen för geologi, de geologiska processerna och frågor kopplade till geologi, malmgeologi och råvaruförsörjning avgörande. Se även i regeringsuppdraget ”Grundvattenbildning”¹⁰ och rapporten ”Innovationskritiska metaller och mineral från brytning till produkt”¹¹.

Framför allt den tillämpade forskningen är också en brygga över till näringsliv och industri, där forskningsresultat kan omsättas i praktiken.

Aktuella områden är:

- cirkulär ekonomi som stärker den svenska konkurrenskraften och skapar förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag
- klimatomställningen med allt vad den innebär av ny teknik som kräver både innovationskritiska metaller och mineral jämte traditionella råvaror samt kunskap och förståelse för geologi och geologiska processer för att kunna besluta om och genomföra rätt åtgärder.

Ytterligare ett område som har lyfts fram är insatser för att öka kunskaperna om alunskiffer. I utredningen ”Utvinning av alunskiffer”¹² pekar man på behovet av bland annat ett forskningsprogram med inriktning på utvinning i alunskiffer samt en samlad databas om förekomster av alunskiffer, se även Systematisk kartläggning av malmpotentiella områden, sidan 10.

SGU föreslår ett oförändrat anslag under perioden 2022-2024. I övrigt hänvisas till det resonemang som SGU har framfört i tidigare budgetunderlag.

¹⁰ Rapportering av regeringsuppdrag kunskapsunderlag om grundvattenbildning ”Grundvattenbildning och grundvattentillgång i Sverige”, Sveriges geologiska undersökning, september 2017 (diarie-nr: N2016/07991/SUN, N2016/07822/KLS)

¹¹ Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, dnr: 2016/227

¹² Betänkande av 2020 års Alunskifferutredning ”Utvinning ur alunskiffer, Kunskapssammanställning om miljö risker och förslag till skärpning av regelverket”, SOU 2020:71

Anslag 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar

ap. 1 Oljelagringsanläggningar m.m. samt Adak-fältet

Anslaget får användas för att täcka statliga kostnader för efterbehandling av tömda oljelagringsanläggningar och det statliga gruvfältet i Adak, Malå kommun, inklusive miljö- och funktionskontroll, förvaltning och nödvändiga underhålls- och miljösäkrande åtgärder vid efterbehandlade anläggningar.

Anläggningstillgångar som hänförs till sanerings- och miljösäkringsarbetet får finansieras från anslagsposten.

Belopp i tkr.	2022	2023	2024
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar, ap. 1	14 000	14 000	14 000
Summa	14 000	14 000	14 000

Under kommande år fortsätter SGU arbetet med utformning av miljösäkringsåtgärder vid befintliga anläggningar, följt av miljöprövning av föreslagna åtgärder och sedan upphandling av entreprenadarbeten.

SGU föreslår en fortsatt anslagsnivå på 14 miljoner kronor årligen under 2022–2024 för att säkerställa att miljön i anslutning till statens avvecklade oljelagringsanläggningar inte förorenas, samt för eventuella insatser som krävs vid det statliga gruvfältet i Adak.

UTGIFTSOMRÅDE 20 – ALLMÄN MILJÖ- OCH NATURVÅRD

Anslag 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

ap. 3 Sanering o återställ – del till SGU

Anslagsposten får användas för att inventera samt, i enlighet med den gällande prioritetsordningen, genomföra ansvarsutredningar, nödvändiga undersökningar, åtgärder och efterföljande miljökontroll på områden där staten har ett visst ansvar för avhjälpande och där ingen annan myndighet kan svara för avhjälpande.

Avsättningar för sanering och återställning av förorenade områden ska redovisas mot anslag det budgetår som utgifterna hänförs till.

Belopp i tkr.	2022	2023	2024
Förslag till finansiering			
1:4 Sanering och återställning av förorenade områden, ap. 3	70 000	70 000	70 000
Summa	70 000	70 000	70 000

Sanering och återställning av förorenade områden där staten har ett ansvar

Totalt har nu knappt 170 objekt identifierats på initiativ av SGU. Av dessa är cirka 100 inventerade och ett 50-tal ansvarsbedömda. Utredningar (undersökningar och åtgärdsförberedelser) pågår vid omkring 40 objekt. I sällsynta fall identifierar en tillsynsmyndighet

nya objekt som inte tidigare varit kända. Det kan innebära att det ställs nya krav på SGU som företrädare för staten, och därför kan SGU ibland behöva göra omprioriteringar.

SGU har väl utarbetade rutiner för utredningar och efterbehandlingsåtgärder. Utmaningen ligger i de externa beroenden som finns i processen: dels osäkerheter i tid, dels osäkerheter i anbudssummor från entreprenörer. Osäkerheterna är stora och det gör att det är svårt att veta exakt när entreprenadkostnaderna faller ut. Detta försvårar planering och att fullt ut utarbeta tilldelade medel. Om SGU får tillgång till 3 procent anslagssparande samt möjlighet till 10 procent anslagskredit för verksamheten kommer arbetet att kunna effektiviseras.

Åtgärder har hittills utförts vid tjugo objekt. Successivt blir fler objekt inom de högsta riskklasserna 1 och 2 blir redo för åtgärd. Eftersom åtgärdsförberedande utredningar för alla objekt ännu inte har genomförts, är det i dagsläget inte möjligt att exakt uppge kostnader för de områden med höga miljörisker som staten ansvarar för att efterbehandla.

SGU föreslår fortsatt en anslagsnivå på 70 miljoner kr per år för perioden 2022–2024.

Anslag 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö

ap. 2 Åtgärder för havs- och vattenmiljö

Anslaget får användas för utgifter för insatser och åtgärder för att förbättra, bevara, planera, restaurera och skydda havs- och vattenmiljöer. Anslaget får även användas för statsbidrag, medfinansiering av EU-medel, medlemskap i internationella organisationer samt för utvärdering av ovan angivna insatser och åtgärder.

Belopp i tkr	2022	2023	2024
Nuvarande nivå (år 2021), bidrag via Havs- och vattenmyndighetens regleringsbrev	9 000	9 000	9 000
Förslag till utökning			
Rättsutveckling, vägledning och EU-insatser	3 000	3 000	3 000
Grundvatten som en del i nätverk för hydrografi	2 000	2 000	2 000
Vattentäcksarkivet	1 000	1 000	1 000
Summa	15 000	15 000	15 000

Vattenförvaltning

Behovet av SGUs stöd inom vattenförvaltningen avseende de grundvattenrelaterade frågorna är fortsatt mycket stort. Inom ramen för nuvarande medelstilldelning, som fås via Havs- och vattenmyndighetens regleringsbrev, kan SGU inte svara upp mot behovet i tillräcklig omfattning. Bortsett från att bidraget inte räknats upp i takt med ökade lönekostnader har yttre faktorer ändrats, som gör det svårt att upprätthålla samma resultat som tidigare inom grundvattenförvaltningen.

Rättsutveckling, vägledning och EU-insatser

Svenska grundvattenförhållanden avviker starkt från de kontinentala och bevakning av Sveriges intressen på Europainivå är därför viktigt. Bland annat kommer frågan om återanvändning av vatten att tas upp på EU-nivå, något som kan påverka Sveriges utbredda användning av konstgjord grundvattenbildning inom den kommunala vattenförsörjningen. Även vad gäller frågor om nya förorenade ämnen, såsom PFAS och läkemedelsrester, händer mycket på EU-nivå. SGU tilldelades 2018 ytterligare medel för sitt vattenförvaltningsarbete. Finansieringsnivån

återgick emellertid till den tidigare nivån redan 2019. I kombination med regeringens grundvattenssatsning innebär den temporära höjningen att SGU tillfälligt har kunnat stärka insatserna inom EU- och CIS-arbetet (Common Implementation Strategy). Nu återgår verksamheten till normal nivå och förstärkning behövs för ett fortsatt aktivt deltagande. Sverige innehar dessutom ordförandeskapet i EU under 2023 vilket förväntas innebära ytterligare åtaganden inom CIS-arbetet, bland annat i form av värdskap för Working Group Groundwater.

Under 2020 skärptes reglerna kring tillämpning av miljö kvalitetsnormer för vatten genom förhandsavgöranden från EU-domstolen (Weser-domen respektive Bielefeld-domen). Det innebär bland annat att det så kallade försämringsförbudet gäller även grundvatten, dvs. att kvaliteten i en grundvattenförekomst inte får bli sämre i förhållande till den senaste statusklassificeringen, samt att kraven ökar på tillgång till korrekt och mer omfattande information för en grundvattenförekomst. Även inom svensk rätt sker nu en snabb rättsutveckling, och SGU är den enda myndighet som har den kompetens som behövs vad gäller grundvattendirektivet och ramdirektivets grundvattendelar i de rättsprocesser som pågår. Med stärkta resurser kan myndigheten både bidra till en god rättsutveckling inom området genom att delta i processerna samt stötta andra myndigheter inom vattenförvaltningsarbetet med vägledning.

SGU föreslår därför en ökning på 3 miljoner kronor för att stärka arbetet med Sveriges åtaganden inom ramdirektivet för vatten och grundvattendirektivet.

Grundvatten som en del i nätverk för hydrografi

”Hydrografi i nätverk” är ett rikstäckande hydrografiskt nätverk för ytvatten som utgör ett viktigt underlag för att göra korrekta bedömningar inom miljösektorn, klimatanpassningsarbetet och vattenförvaltningen. För att vattenmyndigheter och länsstyrelsen, men också andra aktörer, ska kunna använda den samlade informationen om vattenresurser på ett rationellt sätt behöver även grundvattnet inkluderas i nätverket.

För att kunna koppla ihop grundvattenmagasin och -förekomster med ytvatten i ”Hydrografi i nätverk” föreslår SGU en ökning på 2 miljoner kronor för 2022-2024.

Vattentäktsarkivet

SGU har hittills finansierat förvaltningen av databasen Vattentäktsarkivet med cirka 2 miljoner kronor årligen från bidraget för vattenförvaltning. Den samlade informationen är mycket viktigt för att kunna göra statusklassningar av grundvattenförekomster. Om samma datamängd skulle erhållas via miljöövervakningen skulle detta motsvara en årlig analyskostnad på cirka 10 miljoner kronor, exklusive kostnad för provtagningen. Informationen utgörs av frivillig rapportering från kommunala och större enskilda vattentäkter. I och med att databasen innehåller känslig och sekretessbelagd information, har insamling, drift och underhåll av databasen försvårats och fördyrats avsevärt utifrån de senaste årens förändrade säkerhetsläge.

För att kunna möta kraven på effektiva dataflöden och tillgängliga, tillförlitliga och säkra data föreslår SGU en ökning på 1 miljon kronor för 2022-2024.

Det svenska genomförandet av det nya dricksvattendirektivet utreds just nu. Detta kommer att ställa nya krav på insamling och rapportering av råvattendata. Om vattentäktsarkivet ska klara nya krav enligt dricksvattendirektivet behöver finansieringen öka ytterligare. Detta behov behöver utredas i särskild ordning. Frågan om datavärdskap måste samtidigt lösas där SGU är en av de aktörer som ligger närmast till hands för ett sådant datavärdskap.

AVGIFTSINTÄKTER SOM DISPONERAS

Avgiftsfinansierad verksamhet

Enligt förordning (2008:1233) med instruktion för Sveriges geologiska undersökning får SGU mot avgift bedriva uppdragsverksamhet och tjänsteexport. Nivån på avgifterna sätts så att intäkterna täcker samtliga kostnader, såväl direkta som indirekta, som rör verksamheten. Intäkterna förväntas uppgå till 33,3 miljoner kronor år 2022. Så långt SGU kan bedöma kommer intäkterna att ligga på samma nivå även 2023–2024.

Övriga avgiftsintäkter som disponeras

Intäkter av avgifter som tas ut med stöd av 4 § avgiftsförordningen (1992:191) avser i första hand försäljning av geologisk information i form av databaser, kartor och publikationer. Vidare förekommer viss andrahandsuthyrning av lokaler. Intäkterna beräknas till 4 miljoner kronor under 2022. Så långt SGU kan bedöma kommer intäkterna att ligga på samma nivå även 2023–2024. Bedömningen gäller under förutsättning att SGUs geodata inte görs helt avgiftsfria¹³.

ÖVRIGA INTÄKTER SOM DISPONERAS

SGU som huvudman för efterbehandling av förorenade områden

SGU kan på begäran från en kommun agera huvudman för objekt där saneringen sker helt eller delvis med statsbidrag. Finansieringen av utredningar och åtgärder görs genom bidrag från Naturvårdsverket via den berörda länsstyrelsen i enlighet med förordning (2004:100) om avhjälpande av föroreningskador och statsbidrag för sådant avhjälpande. Under 2022–2024 beräknar SGU att årligen upparbeta cirka 220 miljoner kronor som finansieras med bidrag från Naturvårdsverket.

SGUs samverkan med andra myndigheter och deltagande i FoU-projekt

SGU är en aktiv partner i internationellt samarbete och internationella forsknings- och utvecklingsprojekt. Flera projekt med extern finansiering pågår och bedöms fortsätta under de närmaste åren. SGU samverkar också med andra statliga myndigheter. Den externa bidragsfinansieringen inom dessa områden beräknas till 24,5 miljoner kronor för år 2022. Så långt SGU kan bedöma kommer intäkterna att ligga på samma nivå även 2023–2024.

Förorenade områden med statligt ansvar där ansvaret för avhjälpandet delas med andra parter

SGU har i uppdrag att inventera samt genomföra ansvarsutredningar, nödvändiga undersökningar, åtgärder och efterföljande miljökontroll på förorenade områden där staten har ett visst ansvar för avhjälpandet och där ingen annan myndighet kan svara för detta. I många fall

¹³ I maj 2019 fick Lantmäteriet i uppdrag att tillsammans med bland annat de organisationer som är representerade i Geodatarådet identifiera vilka datamängder som kan komma i fråga att tillgängliggöras som värdefulla datamängder enligt direktiv 2003/98/EG, det så kallade PSI-direktivet. Det är sannolikt att en betydande del av de datamängder som SGU idag har avgiftsintäkter för kommer att omfattas av direktivet. Om så blir fallet uppstår ett behov av att SGUs förvaltningsanslag permanent tillförs motsvarande resurser som intäktsbortfallet samt ett tillfälligt tillskott för IT-utveckling behäftad med tillgängliggörande av dessa data.

är staten genom SGU den enda ansvariga parten och således också den enda finansören av dessa utredningar och åtgärder, men i vissa fall finns ett delat ansvar. Finansieringen av insatser där det finns ett delat ansvar kan regleras genom avtal där övriga ansvariga erlägger betalning till SGU för sin andel av de kostnader som uppstår. I dagsläget finns ett sådant avtal med Region Norrbotten avseende objektet Bodentvätten. Ersättningen beräknas till 0,5 miljoner kronor för år 2022, 1 miljon kronor för år 2023 och 8 miljoner kronor för år 2024.

AVGIFTSINTÄKTER SOM REDOVISAS MOT INKOMSTITTEL

Avgifter enligt minerallagen

Med stöd av 14 kap. 1–2 §§ minerallagen (1991:45) samt 2 §, 10–11 §§, 19 § och 43 § mineralförordningen (1992:285) tar Bergsstaten ut ansöknings- och undersökningsavgifter. Undersökningsavgiften varierar med typ av koncessionsmineral och med undersökningstiden. För bearbetningskoncession och markanvisningsförrättning betalas endast en ansökningsavgift och en markanvisningsavgift.

Med stöd av punkt 59–60 §§ mineralförordningen tas en avgift (försvarsavgift) ut av innehavare av utmål enligt gruvlagen samt äldre rättighet avseende stenkol.

Prognosen för de sammantagna avgifterna är 20 miljoner kronor för år 2022, 21 miljoner kronor för år 2023 och 22 miljoner kronor för år 2024.

Mineralersättning

För bearbetningskoncessioner som har beviljats sedan den 1 maj 2005 ska koncessionshavaren betala en mineralersättning enligt 7 kap. 7 § minerallagen (1991:45) samt 48 49a §§ mineralförordningen (1992:285). Ersättningen motsvarar två promille av det beräknade värdet av de mineral som har brutits och uppfodrats under året inom koncessionen. Tre fjärdedelar av ersättningen tillfaller fastighetsägare inom koncessionsområdet och en fjärdedel staten.

Intäkterna från mineralersättning beräknas till 5 miljoner kronor för år 2022 och 5,5 miljoner kronor per år för perioden 2023–2024.

Försäljning av oljelagringsanläggningar

SGU kan i vissa fall uppbära intäkter från försäljning av oljelagringsanläggningar med tillhörande utrustning med mera. Intäkterna redovisas mot inkomstittel efter avdrag för direkta försäljningsomkostnader.

För perioden 2022–2024 förväntas inga försäljningsintäkter av detta slag.

Avgifter enligt 5 § kontinentalsockelförordningen

Enligt 5 § kontinentalsockelförordningen (1966:315) meddelar SGU tillstånd till sand-, grus- eller stentäkt på kontinentalsockeln. Idag finns två lagakraftvunna tillstånd för vilka SGU tar ut en avgift beräknad på utvunnen kvantitet.

För 2022–2024 förväntas i dagsläget inga avgiftsintäkter av detta slag.

Bedömningen baseras på idag gällande tillstånd och tillhörande villkor. Tillkommande tillstånd och/eller villkorsändringar kan komma att påverka bedömningen med avseende på såväl avgiftsintäkternas storlek som när i tid de tas ut.

UTÖKAD INFORMATION

Översikt över verksamhetens finansiering

Tkr ¹⁾	År -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	utfall	prognos	beräknat	beräknat	beräknat
Finansieringskälla	år 2020	år 2021	år 2022	år 2023	år 2024
Utgiftsområde 24 Näringsliv					
<i>Anslag 1:8 Sveriges geologiska undersökning</i>					
<i>ap.1 Geologisk undersökningsverksamhet m.m.</i>	232 981 ²⁾	252 059 ³⁾	378 979 ⁴⁾	349 958	349 958
<i>Anslag 1:9 Geovetenskaplig forskning</i>					
<i>ap.1 Geovetenskaplig forskning</i>	5 881 ⁵⁾	5 923 ⁶⁾	5 923 ⁷⁾	5 923	5 923
<i>Anslag 1:10 Miljöskring av oljelagringsanläggningar</i>					
<i>ap.1 Oljelagringsanläggningar m.m. samt Adak-fältet</i>	9 369 ⁸⁾	14 000 ⁹⁾	14 000 ¹⁰⁾	14 000	14 000
Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård					
<i>Anslag 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden</i>					
<i>ap. 3 Sanering o återställ - del till SGU</i>	34 319 ¹¹⁾	70 000 ¹²⁾	70 000 ¹³⁾	70 000	70 000
<i>Anslag 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö</i>					
<i>ap.2 Havs- och vattenmiljöer</i>			15 000 ¹⁴⁾	15 000	15 000
Avgiftsinintäkter som disponeras	49 179	38 479	37 300	37 300	37 300
- uppdragsverksamhet	30 201	27 025	25 500	25 100	24 800
- tjänsteexport	5 025	7 454	7 800	8 200	8 500
- intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	13 953	4 000	4 000 ¹⁵⁾	4 000	4 000
Övriga intäkter som disponeras	175 150	282 221	245 000	245 500	252 500
- varav bidrag till efterbehandling av förorenade områden (BFO)	149 502	226 500	220 000	220 000	220 000
Summa	506 879	662 682	766 202	737 681	744 681
Avgiftsintäkter som redovisas mot inkomsttitel	22 888	24 073	25 000	26 500	27 500
- avgifter enligt mineralagen	18 572	19 000	20 000	21 000	22 000
- Mineralersättning	4 140	5 000	5 000	5 500	5 500
- Föreljning av oljelagringsanläggningar	0	0	0	0	0
- Avgifter enligt 5 § kontinentalsockelförordning	176	73	0	0	0
- Övriga inkomster	0	0	0	0	0

¹⁾ Uppgifterna för åren 2022–2024 anges i 2021 års prisnivå.

²⁾ 1:8 Utgående överföringsbelopp vid utgången av år 2020 uppgår till 7 251 tkr före indrag om 28 tkr. I enlighet med SGUs regleringsbrev disponerar myndigheten ett anslagssparande om 3 %.

³⁾ 1:8 Finansiering år 2021 från anslag Geologisk undersökningsverksamhet m.m. (252 059 tkr) baseras på den i regleringsbrevet för år 2021 beslutade tilldelningen (244 872 tkr) samt ett ianspråktagande av disponibelt anslagssparande från år 2020 om 7 178 tkr.

⁴⁾ 1:8 Finansiering år 2022 från anslag Geologisk undersökningsverksamhet m.m. (378 979 tkr) baseras på den i budgetpropositionen för år 2021 föreslagna anslagsnivån (241 979 tkr). Därtill föreslås anslaget i detta budgetunderlag tillföras medel om sammanlagt 137 000 tkr.

⁵⁾ 1:9 Utgående överföringsbelopp vid utgången av år 2020 uppgår till 42 tkr före indrag om 42 tkr till följd av en återbetalning om 42 tkr av medel utbetalade år 2019. I enlighet med SGUs regleringsbrev disponerar myndigheten inget anslagssparande.

⁶⁾ 1:9 Finansiering år 2021 från anslag Geovetenskaplig forskning (5 923 tkr) baseras på den i regleringsbrevet för år 2021 beslutade tilldelningen (5 923 tkr).

⁷⁾ 1:9 Finansiering år 2022 från anslag Geovetenskaplig forskning (5 923 tkr) baseras på den i budgetpropositionen för år 2021 föreslagna anslagsnivån (5 923 tkr).

⁸⁾ 1:10 Utgående överföringsbelopp vid utgången av år 2020 uppgick till 4 631 tkr före indrag om 4 631 tkr. I enlighet med SGUs regleringsbrev disponerar myndigheten inget anslagssparande.

- ⁹⁾ **1:10** Finansiering år 2021 från anslag Oljelagringsanläggningar m.m. samt Adak-fältet (14 000 tkr) baseras på den i regleringsbrevet för år 2021 beslutade tilldelningen (14 000 tkr).
- ¹⁰⁾ **1:10** Finansiering år 2022 från anslag Oljelagringsanläggningar m.m. samt Adak-fältet (14 000 tkr) baseras på den i budgetpropositionen för år 2021 föreslagna anslagsnivån (14 000 tkr).
- ¹¹⁾ **1:4** Anslagssparandet vid utgången av år 2020 uppgår till 35 681 tkr före indrag om 35 681 tkr. I enlighet med Naturvårdsverkets regleringsbrev disponerar SGU inget anslagssparande.
- ¹²⁾ **1:4** Finansiering år 2021 från anslag Sanering och återställ - del till SGU (70 000 tkr) baseras på den i regleringsbrevet för Naturvårdsverket år 2021 beslutade tilldelningen under ap. 3 (70 000 tkr).
- ¹³⁾ **1:4** Finansiering år 2022 från anslag Sanering och återställ - del till SGU (70 000 tkr) grundar sig på att arbetet med de statligt förorenade områdena nu har kommit så långt i processen att flera objekt är klara för åtgärd.
- ¹⁴⁾ **1:11** Finansiering år 2022 från anslag Åtgärder för havs- och vattenmiljö (15 000 tkr) föreslås för arbete inom vattenförvaltningen i enlighet med förslag i detta budgetunderlag.
- ¹⁵⁾ **Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen** - Gäller under förutsättning att SGUs geodata inte görs helt avgiftsfria.

Räntekonto med kredit och annan kredit i Riksgäldskontoret

SGU föreslår att en räntekontokredit om 20 miljoner kronor även fortsatt ställs till myndighetens förfogande. För projekt inom uppdrag och tjänsteexport erhålles betalning i många fall först efter det att avtalade tjänster har levererats. För EU-finansierade projekt likväl som för projekt inom den bidragsfinansierade saneringsverksamheten (BFO) ska upparbetade kostnader först granskas och godkännas av betalande part innan likvid erläggs.

Anslagskredit på ramanslag

Anslag 24 1:8 Sveriges geologiska undersökning

SGU föreslår att en anslagskredit motsvarande 3 procent av tilldelade medel fortsatt ställs till myndighetens förfogande under åren 2022–2024.

Anslag 24 1:9 Geovetenskaplig forskning

Inget behov av anslagskredit föreligger.

Anslag 24 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar

SGU föreslår att en anslagskredit motsvarande 3 procent av tilldelade medel fortsatt ställs till myndighetens förfogande under åren 2022–2024.

Anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

SGU föreslår att en anslagskredit motsvarande 10 procent av tilldelade medel på ap. 3 ställs till myndighetens förfogande under åren 2022–2024. Se även motiv till förslag till disponibelt anslagssparande.

Förslag till disponibelt anslagssparande

Anslag 24 1:8 Sveriges geologiska undersökning

SGU föreslår att få disponera ett anslagssparande på 3 procent under åren 2022–2024.

Anslag 24 1:9 Geovetenskaplig forskning

Inget behov av disponibelt anslagssparande föreligger.

Anslag 24 1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar

SGU föreslår att få disponera ett anslagssparande på 3 procent under åren 2022–2024. I arbetet med oljelagringsanläggningarna finns externa beroenden som medför särskilda osäkerheter i tid och i kostnader. Det handlar om tillstånd hos mark- och miljödomstol, krav från tillsynsmyndigheter, överprövade upphandlingar, tillgång till mark, avtal med andra verksamhets-

utövare med mera. Planeringsförutsättningarna för fullt upparbetande av tilldelade medel är därför ogynnsamma. Förutsättningarna för en mer ändamålsenlig planering, och därmed en mer kostnadseffektiv verksamhet, skulle förbättras om SGU, som komplement till en anslagskredit motsvarande 3 procent av tilldelade medel, har möjlighet att överföra oförbrukade medel mellan åren.

Anslag 20 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

SGU föreslår att få disponera ett anslagssparande på 3 procent under åren 2022–2024. Processen med sanering av förorenade områden är beroende av ett flertal externa faktorer. Osäkerheterna avseende bland annat tiden för tillståndsprovning och eventuella överklaganden i upphandlingsprocessen innebär att det inte går att veta exakt när saneringskostnaderna faller ut – något som försvårar planering och fullt upparbetande av tilldelade medel. Om SGU får disponera ett anslagssparande samt möjlighet till 10 procent anslagskredit för verksamheten kommer arbetet att effektiviseras.

Bemyndiganden

Beloppen avseende infriade förpliktelser i bemyndigandetabellen är indikativa.

Tkr ¹⁾	År -1	År 0	År 1	År 2	År 3	År 4-5
	utfall	prognos	beräknat	beräknat	beräknat	beräknat
Finansieringskälla	år 2020	år 2021	år 2022	år 2023	år 2024	år 2025 -

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Anslag 1:9 Geovetenskaplig forskning²⁾

Ingående åtaganden	3 325	2 153	3 598	-	-	-
+ Nya åtaganden	2 153	3 279	3 702	-	-	-
- Infriade åtaganden	-3 325	-1 834	-2 300	-3 000	-2 000	0 ³⁾
Utestående åtaganden vid årets slut	2 153	3 598	5 000	-	-	-
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	5 000	5 000	5 000	-	-	-

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Anslag 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden

ap. 3 Sanering o återställ - del till SGU⁴⁾

Ingående åtaganden	15 935	7 972	30 000	-	-	-
+ Nya åtaganden	7 972	29 780	30 000	-	-	-
- Infriade åtaganden	-15 935	-7 752	-30 000	-30 000	0	0 ⁵⁾
Utestående åtaganden vid årets slut	7 972	30 000	30 000	-	-	-
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	30 000	30 000	30 000	-	-	-

¹⁾ Uppgifterna för åren 2022–2024 anges i 2021 års prisnivå.

²⁾ Syfte: För att kunna teckna avtal om bidrag till fleråriga forskningsprojekt.

³⁾ Slutår 2024.

⁴⁾ Syfte: För att kunna teckna avtal om fleråriga insatser som rör inventering, undersökningar och åtgärder för att sanera och efterbehandla förorenade områden.

⁵⁾ Slutår 2023.

Verksamhetsinvesteringar, låneram och räntor

SGU disponerar i dagsläget en låneram som innefattar den livstidsförlängning av myndighetens undersökningsfartyg, som har behövts för att de maringeologiska undersökningarna ska kunna fortsätta planenligt. Kopplat till de insatser som föreslås i detta budgetunderlag ser SGU nu behov av en utökad låneram. Det är en förutsättning för de investeringar som krävs för att SGU ska kunna stärka Sveriges konkurrenskraft som prospekteringsintressant land och möta både näringslivets och samhällets krav på geologisk information med tillräcklig kvalitet och täckning. Investeringarna är också nödvändiga för den digitala transformation och innovation myndigheten behöver genomföra för att kunna samla in, förvalta samt hantera och leverera tjänster och data som möter användarnas behov på ett säkert och effektivt sätt.

Det finns givetvis en korrelation mellan behovet av en utökad låneram och de förslag till utökad förvaltningsanslag som presenteras ovan. Oavsett detta behövs dock en utökad låneram för att klara av de tekniska investeringar som krävs för såväl metodutveckling inom den kartläggande verksamheten som den digitala transformationen.

SGU bedömer att utan en utökning av förvaltningsanslaget måste myndigheten göra betydande nedprioriteringar i den kartläggande verksamheten under kommande år. Den planerade kartläggning som beskrivs i ”Plan för geologisk kartläggning 2021-2027”¹⁴ kommer med andra ord att behöva revideras kraftigt. Det innebär att SGU inte kan möta samhällets och olika näringsars behov av geologisk information som har både tillräcklig kvalitet och täckning. En konsekvens av detta blir bland annat att de samhällsvinster som beskrivs i planen för kartläggning uteblir.

Verksamhetsinvesteringar

Tkr ¹⁾	ÅR -1	ÅR 0	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3
	Utfall år 2020	Prognos år 2021	Beräkn. år 2022	Beräkn. år 2023	Beräkn. år 2024
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	1 939	3 300	10 000	10 000	5 000
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	35 399	93 726	48 957	24 900	17 850
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	314	3 300	8 750	900	0
Summa verksamhetsinvesteringar	37 652	100 326	67 707	35 800	22 850
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	37 596	100 326	67 707	35 800	22 850
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörj- ningsförordningen)					
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapi- talförsörjningsförordningen)					
Anslag (efter medgivande av regeringen)	56				
Summa finansiering	37 652	100 326	67 707	35 800	22 850

¹⁾ Uppgifterna för åren 2022-2024 anges i 2021 års prisnivå.

¹⁴ Rapportering av regeringsuppdrag: Plan för geologisk kartläggning 2021-2027, Sveriges geologiska undersökning, december 2020 (SGUs diarenr. 21-2488/2020)

Särskild information om verksamhetsinvesteringar

Tkr ¹⁾	Totalt	Ack.	ÅR 0	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3
		utfall	Prognos år 2021	Beräkn. år 2022	Beräkn. år 2023	Beräkn. år 2024
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Framdriftsmaskineri fartyg	105 972	32 726	73 246	0	0	0
Summa utgifter för investeringar	105 972	32 726	73 246	0	0	0
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	105 972	32 726	73 246	0	0	0
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Anslag						
Summa finansiering	105 972	32 726	73 246	0	0	0
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.						
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	105 972	32 726	73 246	0	0	0
Byggnader, mark och annan fast egendom						
Övriga verksamhetsinvesteringar						
Summa finansiering	105 972	32 726	73 246	0	0	0

¹⁾ Uppgifterna för åren 2022-2024 anges i 2021 års prisnivå.

Investeringen avser byte av ett framdriftssystem för SGUs undersökningsfartyg Ocean Surveyor. Ett fartyg så som Ocean Surveyor med avancerad och specialanpassad utrustning för havsbottenundersökningar utgör en förutsättning för att kunna bedriva den maringeologiska verksamheten.

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar

Tkr ¹⁾	År -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall år 2020	prognos år 2021	förslag år 2022	beräknat år 2023	beräknat år 2024
IB lån i Riksgäldskontoret	15 380	46 763	135 000	176 011	175 587
Nyupplåning	37 713	100 326	67 707	35 800	22 850
Amorteringar	6 330	12 089	26 696	36 224	35 614
UB lån i Riksgäldskontoret	46 763	135 000	176 011	175 587	162 823
Beslutad/föreslagen låneram	105 000	135 000	177 000	177 000	165 000
Ränteutgifter	-29	0	0	317	439
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 24, anslag 1:8	6 301	12 089	26 696	36 541	36 053
Utgiftsområde 24, anslag 1:10	0	0	0	0	0
Övrig finansiering	0	0	0	0	0

¹⁾ Uppgifterna för åren 2022-2024 anges i 2021 års prisnivå.

Differenser mellan utfall och prognos nyupplåning jämfört med utfall och prognos verksamhetsinvesteringar beror på att 227 tkr av investeringar år 2019 togs upp i lån år 2020, investeringar för 56 tkr år 2020 har finansierats från anslag 24 1:10 samt att 110 tkr av 2020 års investeringar kommer att tas upp i lån år 2021.

Lokalbehov

Under den aktuella budgetperioden kommer avtalen för samtliga lokaler att löpa ut, dvs. i Lund, Göteborg, Uppsala, Malå och Luleå (Stockholmskontoret stängde i början av 2020). I samband med det ses både avtal och behov över – inte minst mot bakgrund av eventuellt ändrat arbets sätt som en effekt av covid-19 och de åtgärder som har gjort i samband med det.